

RONALD ROLHEISER

MODLITBA

NAŠA
NAJHLBŠIA
TÚŽBA

MODLITBA,
NAŠA
NAJHLBŠIA
TÚŽBA

RONALD ROLHEISER

MODLITBA,
NAŠA
NAJHLBŠIA
TÚŽBA

© 2013, Franciscan Media, LLC
28 W. Liberty Street, Cincinnati,
Ohio 45202, USA

Z amerického originálu:
Prayer: Our Deepest Longing

Vydal: © Zachej.sk, 2019

Preklad: © Pavol Petrík

Grafika: © Bookwork

Redaktorka: PhDr. Zuzana Ring

Jazyková korektúra: Mgr. Martina Bodnárová, PhD.

Imprimatur:

V súlade s Kódexom kánonického práva týmto udeľujem povolenie vydať knihu *Modlitba, naša najhlbšia túžba* autora *Ronalda Rolheisera, OMI*. Jeho Excelencia Joseph R. Binzer, generálny vikár a pomocný biskup arcidiecézy Cincinnati, Ohio, 27. júna 2013.

ISBN: 978-80-8211-089-3

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat' v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

OBSAH

Predhovor	7
PRVÁ KAPITOLA	
Ťažkosti pri modlitbe	11
DRUHÁ KAPITOLA	
Počúť Boží hlas pri modlitbe	33
TRETIA KAPITOLA	
Pochopiť kňazskú modlitbu	51
ŠTVRTÁ KAPITOLA	
Praktizovať citovú modlitbu	67
PIATA KAPITOLA	
Dozrievať pri modlitbe	85
ŠIESTA KAPITOLA	
Počúvať tep Božieho srdca	111
PRÍLOHA	
Spočívať v Božej prítomnosti	117

PREDHOVOR

Spiritualita je v podstate veda. Nie je ľahké jej porozumieť alebo jej veriť. Žijeme vo svete, kde sa to *skutočné* zredukovalo na *fyzické*, na to, čo môžeme empiricky merať, vidieť, dotknúť sa toho, ochutnať to a ovoňať. Žijeme vo svete, ktorý je zväčša duchovne hluchý, kde všetky dobrá sú vyložené vo výklade, zdigitalizované alebo zredukované na plochú obrazovku. Preto máme s modlitbou ťažkosti. A máme ťažkosti aj v mnohých iných veciach. Keď vnímame len povrchne, ťažko nás niečo očarí, nevidíme do hĺbky, neosloví nás poézia, viera a láska. Ale práve po tomto túžime: po hĺbke, poézii, viere a láske.

Naozaj sme stvorení pre lásku. Sme stvorení pre vzťahy medzi sebou a Bohom. Ako to vyjadril sv. Augustín: „Stvoril si nás pre seba, Pane, a nespokojné je naše srdce, kým nespočinie v tebe.“ Nie vždy však vnímame hlboký zmysel svojej túžby. Dnes väčšina z nás nevníma, že naša nespokojná túžba nás posúva smerom k nekonečnu. Svoju túžbu sme zbanalizovali a skrotili. Namiesto toho, aby sme túžili po transcendentne, učičikame sa a rozptyľujeme sa tak, že sa zameriame na túžby po „dobrom živote“, po

sexe, peniazoch, úspechu a na to, čo majú tí druhí. Na týchto veciach nie je nič vyslovene zlé, ale ak sa naše najhlbšie túžby sústredia len na tieto veci, budeme napokon sklamaní a prázdni. Budeme naďalej nepokojní, nespokojní a unavení. Vyčerpáme svoju energiu. Namiesto toho by sme mali byť v samote, kde už samotné úsilie nám dodáva energiu.

Náš nepokoj je vlastne túžbou po Bohu. Musíme nadviazať vzťah k Bohu. Potrebujeme modlitbu. My to vieme, keď premýšľame a keď prežívame zúfalé chvíle. Práve vtedy vnímame, že potrebujeme modlitbu a chceme zatahnuť na hĺbinu. Ale chýba nám dôvera a prax, a preto máme ťažkosti dostať sa na hĺbinu. Nevieme sa modliť alebo vytrvať pri modlitbe.

Či už máte ťažkosti s tým, aby ste verili modlitbe, či ste začiatočník v modlitbe alebo pokročilejší, dúfam, že tieto zamyslenia vás povzbudia, aby ste sa modlili. Toto nie je návod; existuje veľa dobrých kníh, ktoré hovoria o rôznych metódach modlitby. Toto je zbierka zamyslení z Písma, od starovekých i súčasných spisovateľov i z mojich vlastných skúseností. Hoci som tieto zamyslenia usporiadal podľa istého kľúča, môžete si ich prečítať v akomkoľvek poradí. Nech vás vedú vaše vlastné skúsenosti. Dôverujte im, dôverujte Božej prozreteľnosti a dôverujte, že text, ktorý najviac potrebujete, si vás nájde.

Neexistuje zlý spôsob modlitby a neexistuje nejaká štartovacia čiara pre modlitbu. Všetci veľkí duchovní

majstri ponúkajú len jedno neodškriepiteľné pravidlo: Musíme sa modliť a musíme sa modliť pravidelne. O všetkom ostatnom sa dá diskutovať a rešpektujú sa vaše jedinečné okolnosti.

Tieto zamyslenia vám majú pomôcť, aby ste sa prestali modliť mechanicky a zvykovo. Majú vám pomôcť, aby ste modlitbu nevnímali ako nepríjemnú povinnosť, mrhanie vzácneho času, rozprávanie do steny, snívanie alebo utíšenie svojich bolestí hlavy a srdca. Tieto zamyslenia chcú ponúknuť zdravú kombináciu útechy (každý má ťažkosti pri modlitbe) a povzbudenia (všetci musíme prostredníctvom modlitby zatiahnuť na hĺbinu). Tieto zamyslenia vám chcú pomôcť, aby ste sa otvorili a v hĺbke svojho srdca ste mohli jasnejšie počuť Boha a druhých ľudí, ktorí hovoria: „Milujem ťa!“ Len toto nás môže uzdraviť.

V evanjeliu je krásny text, ktorý metaforou vyjadruje našu potrebu modlitby. Raz ráno, keď sa Šimon Peter, Jakub a Ján „celú noc namáhali“ a nič nechytily – nemali žiadne ryby, len svoju prázdnotu –, Ježiš k nim prišiel a povedal im, aby zatiahli na hĺbinu, aby zašli do hlbších vôd. Urobili tak a chytili toľko rýb, že sa loď začala potápať.¹

Zamyslenia o modlitbe v tejto knihe sú pozvaním, ktoré je ozvenou Ježišovho pozvania: Keď nechytíme nič, len svoju prázdnotu, je čas „zatiehnúť na hĺbinu“.

---

¹ Porov. Lk 5,1 – 7

PRVÁ KAPITOLA

ŤAŽKOSTI

PRI MODLITBE

Príliš zaneprázdnení, aby sme pokľakli

Na základe rozhodnutia alebo ideológie nie sme kultúrou, ktorá je postavená proti samote, zameraniu dovnútra a modlitbe. Myslím si, že nie sme ani zlomyseľnejší, ani pohanskejší a ani sa nebojíme samoty viac než ľudia minulých storočí. Od minulosti sa líšime nie v tom, že sme viac zlí, ale v tom, že sme viac zaneprázdnení. Nemodlíme sa, lebo si na to nenájdeme čas.

Asi najlepšia metafora, ktorou môžeme opísať náš uponáhľaný a nesústredený život, je metafora autoumyvárne. Keď prídete do autoumyvárne, máte nechať motor bežať, dať ruky z volantu a nestláčať brzdú. Podstata je v tom, že samotné zariadenie vás pohltí.

Typický deň väčšiny z nás je práve taký – pohltí nás. Máme smartfóny a rádiá, ktoré nás stimulujú ešte skôr, než sa úplne prebudíme. Mnohí z nás posielajú esemesky priateľom, kontrolujú Facebook a emaily, sledujú správy alebo počúvajú hudbu či rádio ešte skôr, než sa osprchujú alebo naraňajkujú. Cesta do práce vyzerá podobne: sme stimulovaní a príliš zaneprázdnení, počúvame rádio, telefonujeme a plánujeme program dňa. Vraciame sa domov k televízii, rozhovorom, činnostiam a záujmom každého druhu.

Napokon ideme do postele, kde si možno ešte čítame alebo sledujeme televíziu. Napokon zaspíme. Kedy sme si v tom všetkom našli čas, aby sme premýšľali, žasli, upokojili sa, boli vďační za život, za lásku, za zdravie, za Boha? Deň nás úplne pohltil.

Modlitba nie je ľahká, lebo túžime po zážitkoch. Duchovný autor Henri Nouwen to dobre vyjadril. „Chcem sa modliť,“ povedal, „ale nechcem o nič prísť – o televíziu, filmy, stretnutia s priateľmi, užívať si svet.“ Keďže nechceme prísť o žiaden zážitok, modlitba si naozaj vyžaduje disciplínu. Keď si sadneme alebo kľakneme a začneme sa modliť, naša prirodzená túžba po zážitkoch sa hlási o slovo a začína protestovať.

Je iróniou, že väčšina z nás túži po samote. Keď v živote cítíme čoraz väčší tlak, keď sme čoraz unavenejší a začíname hovoriť o vyhorení, snívame o samote. Predstavujeme si ju ako pokojné a tiché miesto, kde sa prechádzame pri jazere, sledujeme západ slnka alebo si dáme fajku pri kozube. Ale aj tu zo samoty robíme ďalšiu činnosť.

Samota je však istá forma vedomia. Znamená to, že sme prítomní a vnímame život v plnosti. Je to istý rozmer zamyslenia v našom každodennom živote, ktorý so sebou prináša pocit vďačnosti, ocenenia, pokoja, radosti a modlitby. Je to nečujný pocit, že život je vzácny, posvätný a dostatočný.

Ako si vypestujeme samotu? Ako ovládneme život tak, aby nás nepohltil? Ako začneme klásť základ pre modlitbu vo svojom živote?